

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei, pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 2.

ANULU XXIII.

Săbiu în 517 Ianuariu. 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 60. Pentru o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru prime și tieri streine pe anu 12 fl. v. n. 60. Inseratele se plătescu pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oară cu 5 fl. v. n. și pentru a treia repetiție cu 3 fl. v. n.

Săbiu 4 Ianariu.

Imperiulu otomanu, carele la an. 1453 s'a constituitu definitivu în Europ'a, pare a fi slabitu din puteri și pare a fi a'unsu în starea de a trăi numai din grati'a altor'a.

Evenemintele de deunedile dela Podgoriti'a au provocatu o crisa pentru imbetranitul imperiu, preste care inca nu a trecut. Muntenegru si-a formulatu satisfactiunea ceruta în vre-o trei puncte, în cari cere că culpabilii dela scen'a cea sangerosa din Octobrea. tr. sa se pedepsesca cu mörte, despre a cărei executiune sa i se faca din partea Portiei speciale aratare; mai departe pretinde guvernulu montenegrenu constituierea unui bazaru nationalu, carele sa-si aiba acolo organe montenegrene spre aperiarea intereselor concetatiuniloru la casu de necesitate. Aceste sunt punctele cele mai esentiali din pretensiunile guvernulu dela Cetigne, căci regularea pasiuniloru s'au în punctulu alu treilea nu este asiá greu de resolutu, pentru ca nu involva umilintia pentru sublim'a Pörta că cele două dintai.

Intr'aceea din Bosni'a si Erzegovin'a sunt sciri prospete, din cari nu pöte omulu conchide alta, decâtu ca si aceste agerescu cris'a; căci persecutiunile crestiniiloru sunt la ordinea dilei.

Intre Serbi'a si Pörta sunt referintiele de ani încordate si s'au încordatu si mai tare cu ocaziunea viziitei ce facu Domnitoriulu Milanu Obrenovici Sultanulu în anulu trecut. Schimbarea ministeriulu serbescu, asiá dicendu din seninu, si formarea cabinetulu Zumici este considerata din förte multe părți de testimoniulu celu mai invederatu ca relatiunile între Serbi'a si Turci'a nu s'au mai îmbunatatitu nici decum. Amenintiarea ce se face Romaniei din partea diurnalisticele din Budapest'a cu ocupatiune armata, deca va umbla sa dea ajutoriu Serbiei contr'a Turciei este semnu, ca si în cercurile diplomatice de unde s'au stracuratu lucrulu prin diurnale se mirösa tare cris'a, carea este matura de esplosiune.

Diplomati'a, nu numai a imperiulu nostru, dara a tuturor puteriloru mari din Europ'a, stä, pre seriöse ganduri fatia cu situatiunea imperiulu turcescu si pentru ca pre länga alte rele economi'a lui atätu este de problematica, încätu traiesce mai numai din impramuturile ce le contrage pre piatiile din Europ'a apusena, spre ale consumä; nu inse spre a radica agricultur'a, industri'a, si comerciulu, din cari sa-si pöta regenerä puterile sele financiare. Din acestu punctu de vedere este convinsa si dens'a ca trebuie sa se faca ce-va. Trebuie sa se faca ce-va cu atät'a mai vertosu, cu câtu töté promisiunile Portiei dela 1857 încöce, prin cari se deschidea prospectulu de o reforma nivelatörä a diferentieloru de dreptu pentru diversele populatiuni au remasu litera mörta.

Dara se nasce alta greutate pentru diplomati'a europäna din constelatiunea etnografica a imperiulu otomanu. Pentruca trebuie sa si puna întrebara, ce are sa urmeze deca aru trebui sa înceteze dominatiunea turcesca? Pentruca în unghiulu de media di alu acestei imperatie grecii si disputa supremati'a cu romanii cei numerosi din

Macedoni'a, Epiru si Tesali'a, cari de altmintrea sunt respanditi pänä în Elad'a de astadi si în Rumeli'a pänä în apropiarea Constantinopolei, cu albanesii si cu elementele slavice, cari cauta a-si aduce la valöre influenti'a loru în Macedoni'a; rip'a drépta a Dunarei si Dobrudja, este locuita mai numai de romani, este probabilu ca acesti'a inca nu se voru multiamä a fi contopiti în elementulu slavicu bulgaru, care locuiesce cealalta parte a numitei provincie, indata ce va încetä presiunea comuna turcesca; că sa tacemu de numerosii romani din principatul Serbiei, pre cari abiä ii mai cunöscemu din unele date statistice mai nöue.

Nodulu acestu gordicu nici cu sabi'a nu se pöte taiä pentru de a fi deslegatu de totu, ci este de temutu ca chiaru deslegarea acést'a alesandrina, în tempulu presentu aru produce mai multe incurturi pentru viitoriu, afara döra, ca dominatiunea turcesca ce planäza astadi preste peninsul'a balcanica sa se schimbe cu alt'a. Dara chiaru si modalitatea acést'a de solutiune inca nu aru decurge netedu, pentru ca în casulu acestu s'aru nasce rivalitati, cari aru dá ansa la o conflagratiune generale în tota Europ'a.

Diplomati'a, dupa metodu ei celu vechiu, cu töté ca e convinsa de de imposibilitatea sustinerii situatiunei de astadi — va temporisä inca cu deslegarea, folosindu-se de mijlöce paliative, pentru că de o parte sa arate lumii ca a facutu ce-va, de alta parte sa mai castige tempu. Inse de multe ori evenemintele nu se orientäza dupa diplomati'a si deca în adeveru voru fi mai tari, atunci confusiunea va fi si în orientu, si în diplomati'a mai mare de cum este ea astadi.

Dara pre câmpiele orientulu aru fi o versare de sânge si de alte calamitati fara margini si fara de scopu, ceea ce aru fi cu multu mai reu de câtu jugulu turcescu de astadi.

Staturile vecine trebuie sa fie dara cu mare precautiune, cu deosebire Romanä si Serbi'a, cari sunt mai inaintate în cultur'a europäna, sa priveghieze asup'a evenimenteloru în orientu, de alta parte sa se consolideze cá eventualu sa intrevina cu succesu pentru fratii loru amenintiati de fanaticismu.

Mercuri în 13 Ianariu n. s'a tinutu sub presidulu Majestätiei Sele unu consiliu ministerialu mare, la care au participatu ministri comuni contele Iul. Andrassy si baronulu Koller; ambii ministri presiedinti Auersperg si Bitto, ambii ministri pentru aperiarea tieriei Horst si Szende.

Dupa cum afla „Közérdek“ acestu consiliu ministerialu a enunziatu prin resolutiune, ca dupa terminarea desbateriloru asup'a bugetulu se incepu discussiunile în afacerea bancei. Ministrulu de finantie are de cugetu sa curme comunicatiunea în scrisu si sa continueze discussiunile nemidilocitu si cu graiulu.

Cu privire la desbaterile din 13 l. c. în comisiunea financiaria afla „Közérdek“, ca marimea pericolulu ce amenintia finantie nöstre nu se aprecieza de ajunsu, si de-si nu se néga existenti'a unui atare periculu, totusi intrarea lui o amana într'unu viitoriu

cätu se pöte de departatu, si anume, cam pe la finea anulu 1876.

Acést'a computare — dice „Közérdek“, este basata pre o ratacire. Dupa raportulu ministrulu de finantie, mai sunt preste totu din capitalele de imprumutu inca 32 milióné florini, si anume dupa scötörea celoru 9¹/₂ milióné a pretinsiloru couponi din Ianariu; ba fara de acestea mai sunt inca în cassa 12 milióné. Prin urmare aru fi la dispositiune erariulu 44 milióné fl. bani gat'a.

Inainte de töté inse trebuie sa se amintesca, ca cele 12 milióné ce se afla în cassa, nu suntu nici decum bani disponibili, cari sa se pöta dá pänä la celu din urma cruceriu; acesti'a corespöndu mai multu dotatiunei normale a casei statulu. O suma cam atätu de mare trebuie sa fie cá substratu în cassa statulu, că sa nu se nasca vre-o perplesitate în manipulariune. Cá bani intr'adeveru disponibili se potu considerä numai cele 32 milióné din imprumutu, si este posibilu ca banii acesti'a sa se întrebuintieze în jumetatea prima a acestui anu.

Percepturile statulu, dupa cum ne aréta o esperintia îndelungata, suntu în quartalulu primu mai pucine, dupa aceea se inmultiescu gradatim pänä cându în quartalulu alu patruea ajungu punctulu celu mai inaltu. Erogatiunile inse suntu mai în fia-care quartalu asemenea. Chiaru si cându în bugetulu anulu intregu nu aru fi nici unu deficitu, s'aru aretä totusi în cele doue quartale prime o desiartare enorma a casei, căci trebuie mai întâiu sa se complaneze superplusele quartaleloru mai tärdie.

În quartalulu primu alu celoru trei ani din urma, au balantiatu perceptiunile casei statulu între 23 si 24 milióné, — fara că sa ajunga sum'a cea din urma deplinu. În quartalulu alu doilea au fostu ce-va mai buna si au balantiatu între 27 si 28 milióné. Inca si mai bune au fostu în quartalulu alu treilea (Iulie-Septembre); în acestu quartalu a fostu minimulu 31 milióné si massimulu 35³/₄ milióné.

Cu totulu altu-feliu stau erogatiunile. În cei trei ani din urma, n'a fostu unu singuru quartalu, în care erogatiunile factice sa nu tréca preste 38 milióné; în unele casuri se radicara acestea la 49, ba într'unu casu chiaru la 50¹/₂ milióné.

Deca privimu manipulariunea casei a celoru trei ani din urma, aflämu ca erogatiunile diumetätiei prime a acestoru ani, au fostu c'amu asemenea cu erogatiunile semestriulu alu doilea. În 1874 se urca desiartarea casei în quartalulu primu la 25, în alu doilea la 18¹/₂ milióné. Desiartarile casei în semestru primu din anulu 1874 facu 43¹/₂ milióné, în 1873 facu în suma rotunda 39; în anulu 1872 15 milióné.

În urm'a acestoru feliu de antecedente putemu fi pregatiti la o desiartare însemnata a casei în quartalulu primu alu anulu 1875, care eventualu pöte sa fie mai mare cá intregu deficitulu anuale.

Necesitatea de a suplini desiartarea casei, nu se aréta la finea ci chiaru la inceputulu anulu. Aru trebui cea mai mare nesuintia, ca perceptiunile chiaru în jumetatea prima a anulu sa se inmultiescu în o astfelu de mesura, încätu precugetat'a impucinare a capitaleloru de imprumutu sa se micşoreze dupa potintia.

Proiectulu de lege ce se referesce la darea generale de venitu a trecutü dejä prin consiliulu ministerialu. Despre principiile fundamentale ce cuprindé acelu proiectu afla „Közérdek“ urmatörele:

Contributiunei generale de venitu suntu supuse töté acele venite, cari provinu din posesiunea de pamentu séu de casa, capitalie séu rente pre viétia. Töté aceste venite se sumäza pentru fia-care cetatienu, din sum'a adunata se subtragu töté contributiunile câte s'au solvitu dejä dupa isvörele respective de venitu si sum'a ce mai resulta se supune cá dare curata de venitu contributiunei. Scirea ce o aduce o föia, ca contributiunea acést'a e 4 procente, e prea tempuria; dupa proiectulu ministrulu la tötä intemplantarea se statoresce unu procentu fipsu, care simplifica aruncatur'a; a fipsä diverse contributiuni aru face acést'a specie de contributiune mai complicata, de alta parte inse s'aru îndreptä prin trens'a acea dispropörtiune mare, care exista în sistem'a contributiunei de astadi. De si acést'a specie de contributiune se va distribuä dupa unu procentu statoritu, totusi ministrulu de finantie n'a pusu marimea acestui procentu, din cauza ca fipsarea procentulu depinde dela resultatulu ce-lu va avé discussiunea bugetulu si a proiectelorü nöue de contributiune. Deca în decursulu desbateriloru parlamentarie se voru poté esoperä crutiäri atunci procentulu acést'a nu va fi mare, deca nu se voru micşorä erogatele si se voru modificä proiectele de dare, asiá încätu sa resulte de aci unu venitu scadiutu, ministrulu are de cugetu sa urce acestu procentu si adeca asiá, ca sa se deschida nöue isvora de venitu în suma de 12—15 milióné.

Repartitiunea contributiunei nöue de venitu se va basä pre fassunile voluntarie, si se voru statori si din oficiu, luändu-se aci de basa darea de casa si catastrulu.

Mai multi agenti austriaci au inceputu a vinde în Ungari'a cu mesur'a metrica austriaca, si le succese a aflä cumperatori în mai multe locuri. Deörece inse la noi dupa lege numai aceea mesura metrica are valöre, care este prevediuta cu corön'a ungrésca, asiá ministrulu de comerciulu, dupa cum anuncia „Közérdek“, a sloboditu unu cerculariu la jurisdicitiuni si la camerele comerciale din patria, contr'a licitatiunei de mesura austriaca.

Diarulu oficiale publice urmatoriulu

Concursu:

la posturile de notari publici sistematizate prin ord. minist. de justitia data în 17 Decembre 1874. Nr. 4164.

Nr. pres. 4165, concurrentii se reflecteze la urmatörele:

1. Sa arete ca posiedu calitatiile prescise în § 2, respectivu § 211 a legii despre notar. publ.

2. Cei ce dorescu sa capete autorisatiunea de a puté face documinte si în alte limbe, — a fara de cea oficiala, — suntu îndetorati a cere acést'a espresu, documentandu deplin'a cunoscintia a limbei respective.

3. Recursele se voru substerne prin acelu tribunalu reg. în alu cărui cercu se afla postulu de not. publ. ce

este a se suplini. — Recursele celor ce ocupa oficie publice se voru substerne prin capulu oficiului lor.

4. Terminulu pentru substernerea recurselor este de 4 septamâni, socotindu-se dela a trei'a publicatiune a concursului aparutu in diarulu oficiale.

5. Celu ce recurge pentru dóua séu mai multe locuri cu intentiunea, ca de nu aru fi numitu pentru loculu cerutu in petitiunea prima, va primí eventualmente alu doile, respective alu treile, etc. aflându-se aceste posturi pre teritoriulu diferiteloru tribunale, recursele se voru substerne separatu la fia-care tribunalu, iéra documintele alaturate totu in atâte esemplarie (copie) legalisate.

B.-Pest'a 17 Decembre 1874.

Teodoru Pauler
ministru de just.

X In cestiunea tratatelor de comerci române si serbe dice „Cuget. Tieriei“, iéca ce se scrie din Vien'a cu dat'a de 28 Decembre (c. n.) „Gazetei nationale“ din 31 Decembre :

„Scirea telegrafica comunicata din Constantinopole, ca Angli'a au indemnatu rep Pórt'a cá sa dee unu firmanu prin care sa se acóde principatelor dreptulu de a incheiá tractate de comerci, cu greu póte sa se confirme, celu pucinu in form'a acést'a. Este cunoscutu, ca Angli'a s'au simtitu destulu de atinsa prin pasulu colectiyu intreprinsu la Constantinopole de cele trei puteri, Germani'a, Austri'a si Rusi'a, pentru sustinerea dreptului reclamatu de Romani'a spre a incheiá tractate de comerci. La Londr'a se simtia pãna la óre-care gradu jigniti prin demarsi'a unilateralu a celor trei puteri cari n'au socotitu a fi necesariu de a se consultá prealabilmente opiniunea tutuorur semnatariloru pácei de Parisu ; pre lãnga acést'a diplomati'a englesa, din caus'a neincrederii sele necontentu crescende in contr'a Rusiei, s'au intaritu mai multu decâtu ori-cãndu in dogm'a ca statulu quo aru fi singur'a politica mantuitória in Orientu. Dara se póte sa se fi vediutu in fine la Londr'a, ca nu este bine cá Angli'a, fatia cu politic'a consecuenta si resoluta a celor trei imperiuri, sa stee continuu izolata ; inse este cu totulu neprobabilu cá dintr'unu estremu sa fi cadutu intr'al-tulu si sa fi recunoscutu Romaniiei dreptulu de a incheiá tractate, ceea ce, precum se scie, aru ecuivalá cu o

recunoscere a suveranitatiei Romaniiei. Triumfulu in Orientu a politicei celor trei imperati este de alta parte destulu de mare, chiaru in casulu cându Angli'a, cum este fórté probabilu, aru fi recunoscutu Romaniiei numai dreptulu de a incheiá conventiuni.

Ceea ce privesce conventiunea de comerci cu Serbi'a, intielege dela sine ca negociãrile in privinti'a acést'a au incetatu dela caderea neacceptata a ministrului Marinovici. Pre aici (Vien'a) se dà numai pre jumetate crediamentu asigurãrilor liniscitória in privinti'a caracterului pacificu alu cabinetului Zumici. In fapta acesti dni nu suntu considerati in Belgradu destulu de nesocotiti cá sa arunce directu, precum se falescu marii Matoriori serbi, flacar'a insurectiunei intre slavii de sudu ai Austriei. Inse acesti domni din Belgradu nu si-au datu destulu de bine sém'a despre atitudinea ce aru putea luá cabinetulu vienesu in casulu cându Turci'a aru fi seriosu neliniscita de Bosni'a si Bulgari'a din partea despre Belgradu. Intr'unu asemenea casu Turciei i s'aru acordá dreptulu, precum alta data cu ocasiunea rescólei din Cret'a, de a restabili ordinea in propri'a sea casa si punerea unui corpu de observatiune austriaca la fruntariile Serbiei aru fi respunsulu inevitabilu care s'aru dá de aici in urmarea unei turburãri a pácei la Dunarea de jos.

Discursulu pronunsiatu de M. S. Imperatulu Germaniei cu ocasiunea felicitãrilor de anulu nou dá Europei nóue asigurãri pentru mantinerea pácei generale. Ori-cine intielege cátu de pretióse suntu nisce asemenea asigurãri date statelor iubitorie de pace si progresu de cátra acelu mare suveranu.

X Scirile cele, mai noue si mai importante ne vinu adi din Franci'a si Spani'a. Aceste tieri, sguduite de atâtea revolutiuni si evenimente sãngeroase, continua a atrage atentiunea lumii si a servi de lectiune popóreloru prin trist'a lor esperintia si desfasiurarea acelei lungi si ruinatérie drame politice. In urm'a esperintiei cu resturnãrile, dictaturele si republic'a desmembratória Spani'a, sfasiata si setósa de pace si stabilitate, revine iéra de unde plecase acum 6 ani : la monarchia. Armat'a si poporulu aclamã rege pre fiulu Isa-

bele, si acést'a se asteptá din óra in óra sa debarce pre pamentulu Ispaniei, si sa se suie pre tron.

Depesiele si chiaru diarele din urma din strainatate confirma evenimentulu si aréta pre junele rege cá avendu cele mai bune sianse de succesu, fiindu nu numai natiunea ispaniola setósa de ordine si stabilitate, dara si siefi de partide obositi de lupte si sfasieri.

Chiaru maresialulu Serrano si armat'a sea au promisú ca voru sustiené pre regele constitutionalu Alfonso. Acést'a din parte-i a avutu abilitatea a face apelu la vointi'a natiunei, si a primí corón'a, nu atátu prin dreptulu de mostenire dela mama sea Isabel'a, cátu mai alesu prin vointi'a tieriei ce se va esprimá formalu prin Cortesi, cari se voru intruni in curendu. O alta siansa pentru regele Alfonso se vede a fi si in spriginulu Papei, care i-a si datu benedictiunea. Nu se scie, déca acést'a benedictiune este o simpla formalitate, séu déca este conditionale, in schimbulu altoru promissiuni de ajutoriu pentru sãntulu scaunu. In acestu din urma casu, cum se vede din „l'Italie“, s'aru putea ivi óre-cari nemultiamiri si dificultãti pentru junele rege Alfonso din partea puterilor ce suntu in conflictu cu Vaticanulu. Dara déca junele rege va fi, precum a promisú, constitutionalu, nu va mai voi nenorocit'a si sdrobit'a natiune ispaniola sa-si mai creeze si dificultãti esteriore din caus'a pretentiuniloru papale.

Proclamarea junelui rege Alfonso se vede a fi bine vediuta si de puterile monarchice ale Europei. Belgi'a a si recunoscutu pre noulu rege, iéra oficiós'a „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlinu esprima incredere in succesulu regelui Alfonso XII ; organulu berlinesu dice ca acést'a solutiune erã neaperata pentru Ispani'a si prevediuta chiaru de principele Bismark prin discursulu seu dela 4 Decembre. Acestu regimu ce s'a inauguratu prin proclamarea junelui monarchu in Ispani'a erã celu mai potrivitu cu traditiunile istorice, cu esperinti'a facuta si cu situatiunea actuala a acelei tieri.

Oficiós'a din Berlinu esprima speranti'a ca noulu rege va contribuí la „consolidarea lucrurilor in Ispani'a.“

Depesile ce publicãmu mai josu ne spunu ca o deputatiune ispaniola a si plecatu spre a primí pre regele

désca ometu in interiorulu unei statui mici, si se va capetá o mica figura de o transluciditate admirabila. Se potu face astu-feliu farfurii, pahare, garafe de ghiatia, cu cari se póte mancá si bea.

Ghiati'a astu-feliu comprimata se topesce fórté incetu : unu paharu de ghiatia resista la temperatur'a unei camere bine incaldite o séra intréga. Mic'a patura de apa topita pre din afara apera restulu de a se incaldí.

Spre a impedecá o planta de a inghiatiá, celu mai bunu midilocu este de a o incungiu rá cu stofa muiata. Fia-care bulgarasiu de ghiatia ce se formédia pre stofa da caldura cá si unu combustibilu, si acestu caloricu incaldiesce plant'a si ii impedece temperatur'a de a descinde mai josu de zero.

Spre a dá o idee de resistinti'a ghiatiei la topire, ajunge a amintí famosulu palatu de ghiatia din Petersburgu.

Erá in iérn'a din 1740 ; cu sloi, din Nev'a se radicá unu palatu marretiu ce subsista mai multi ani. Tiarulu dedù in elu serbãri splendide. Tóta curtea fu invitata acolo la baluri si serbãri. Paretii scanteiau, plafondulu se imbracá cu colorile curcubeului. Erá o inadusiéla mare in acele salóne navalite de o multime stralucitória, si cu tóte aceste geamurile, facute din ometu comprimatu,

Alfonso la Marsili'a, unde se asteptá sa vie din Parisu. Dela Marsili'a junele rege va merge la Barcelon'a, la Valenci'a si la Madridu. Unu fenomenu caracteristicu se observá in aducerea regelui Alfonso pre acelasiu vaporu *Numanci'a*, care a servitu anulu trecutulu la transportarea in Afric'a a republicaniloru comunisti si cantonalisti din Cartagen'a, acelu portu in floritulu pre care acesti republicani feroci lu ruinasera prin jafulu si anarchi'a lor ! Este fórté semnificativu acestu contrastu intre departarea a celor *pirati* republicani, cum ii numiá insusi d. Castelar, si intre aducerea pre acela-si vaporu a unui rege constitutionalu, adeca a principiului de stabilitate, care va garantá ordinea si progresulu adeveratu de care Ispani'a are atát'a necesitate.

Despre maresialulu Serrano se asigura ca e favorabilu noulu rege, cáci maresialulu nu represinta nici republic'a nici monarchi'a, ci unu provisoriu, care nu se putea sfersí de cátu prin reintorcerea la monarchie, in urm'a tristei esperintie cu republic'a de tóte soiurile si temperamentele.

Nu mai e indoiéla ca tóte elementele senatose din Ispani'a, cari punu interesulu tierii mai pre susu de celu personalu, se voru aduná in giurulu tronului regelui Alfonso, cáci monarchi'a constitutionalu garantéza stabilitatea si progresulu, autoritatea si libertatea, de care natiunea ispaniola este atátu de insetata.

Vomu vedé ce atitudine voru luá carlistii si republicanii. „Press'a“

Depesi'a primita de regin'a Isabel'a, despre proclamarea fiului seu cá rege alu Spaniei :

Madridu 30 Dec. mediulu noptiei.

M. S. regin'a Isabel'a de Bourbon, la Parisu.

„Armatele din centru si dela nordu precum si garnisónele din Madridu si provincii au proclamatu pre Alfons XI rege alu Spaniei. Madridulu si tóta orasiile peninsulei respundu la acéste proclamare cu semnele celui mai mare entusiasmu.

„Rugãmu pre Majestatea Vóstra sa binevoiésca a face sa pervina acésta noutate augustului vostru fiu, cáci nu scimu unde se afla in acestu momentu.

„Felicitãmu din tóta inim'a pre Majestãtile vóstre pentru acestu tri-

erau acoperite cu bruma, dara erau totu atátu de bine cá si geamurile de sticla. Murii, fórté grosi, se acoperira cu umediéla, dara nici unu cuiu nu cedá in acést'a constructiune transparenta.

Resbelulu trojanu.

(Pre la anulu 1200 n. de Christosu.)
dupa Grube.

VIII. Ratacirile lui Ulysse.

Pre cându se reversá de diua, nai'a navigá acum spre Ithac'a si acusi intrá in sinulu siguru, ce erã consacratu dieului marinu Phorcós. Ací intra in mare dóue limbi de uscatu cu stãnci tiepisie si forméza unu portu siguru pentru navigatori. In midiloculu sinului stetea unu olivu umbrosu si lãnga elu o pestera placuta, in a cárei amurgu adencu si aveau locuinti'a nimfe de mare. Acolo se aflau oluri de piétra si urne in rendu, in cari adunau albinele mierea ; aciea se puteau vedea si stative de piétra intinse cu fire de purpuru din cari nimfele tieseau vestemete minunate. Prin pestera curgeau dóue isvóre, ce nu secaa nici odata ; pester'a avea dóue intrãri, un'a pentru ómeni, ceea-lãta pentru nimfe pre care nu calcasa nici unu muritoriu nici odata.

La pester'a acést'a debarcara phe-

FOISIÓRA.

Ometulu. (Néu'a.)

Esaminat'a cine-va ometulu de aprópe ? Iérn'a 'si are si ea florile sele cá si primavér'a ; flori diamantate, flori scanteietórie, cari flutura in aeru si vinu sa acopere pamentulu cu o gatéla ce ia ochii.

Ometulu nu este o gramada in forma de ghiatia ; fulgii sei albi nu suntu simple mase mici de apa solidificata. Moleculele apóse a atmosferei, pre cari le condenséza frigulu, se grupéza, dupa nisce legi ficse, in statele frumóse exagonale. Dintr'unu simburu centralu esu siese ace ce formédia dóue câte dóue unghiuri de 60 grade.

Din aceste ace principale pléca in drépt'a si in stang'a ramuri si mai subtiri, formandu la rendulu lor, cu o fidelitate nestramutata, unghiulu lor de 60 grade. Pre acést'a a dóu'a seria de acusióre suntu prinse alte ramurele.

Aceste adeverate flori cu siese petale iau formele cele mai variate-si mai admirabile ; au aparenti'a celui mai finu gasu, si suntu ornate, la unghiurile lor, cu rosete de dantela de o subtietate si o delicatetia alésa.

Cu celu dintãiu microscopu este usioru de admiratu aceste frumsetie a micului infinitu.

Cu ometulu se potu face câte-va esperientie curióse.

Se scie cátu de usioru se condenséza ometulu ; cându se stringe in mâni, trece in stare de bulgare si devine duru. Déca se facu astu-feliu bulgãri si se arunca intr'o caldare plina cu apa calda, se vedu apropiandu-se si unindu-se cu tóta temperatur'a radicata a apei.

Cu unu bulgare servindu de magnetu, se potu scóte toti bulgãrii din caldare ; bucatile se lipescu prin contactu. Faraday a descoperitu la 1850 acestu fenomenu singularu, cunoscutu acum sub numele de regelatiune. Ometulu intaritu se regela prin contactu si se lipesce mai imediatu.

Se póte produce astu-feliu in câte-va secunde o catena de ghiatia cu bucãti de diferite grosimi. Fenomenulu regelatiunei esplica rigiditatea estraordinara a puntiloru de ometu ce se vedu atarnate in Alpi. Mergendu pre aceste punti, se lipescu particellele de ometu care se transformã astu-feliu in ghiatia.

Se va observá asemenea ca unu bulgare de ometu devine sub presiune din albu translucidu, din translucidu transparentu ; trece in stare de ghiatia. Acést'a observatiuné permite a se intielege esperienti'a urmatória :

Sa se comprime ometu intr'o sfera, si va esí la momentu unu globu transparentu cá cristalulu. Sa se grama-

umfu mare obtinutu fără lupta și fără versare de sânge."

Primo de Rivera,
Canova del Castillos."

Din Franci'a avem asemenea sciri importante. In urm'a conferintelor ce a avutu maresialulu Mac-Mahon cu siefii diferiteloru partite din camera, s'a luat de guvernul decisiunea de a se cere prin mesagiu punerea la ordinea dilei a proiectului constitutiunali pentru infintierea unui senatu. Majoritatea inse a decisa a se pune la ordinea dilei cestiunea transmiterei puterii esecutive la casu de vacantia, adeca inainte séu dupa 1880.

Ministeriulu si-a dat demisiunea, iera noulu cabinetu nu s'a compus inca. D. Larcy n'a isbutitu, iera d. Dufaure, fostu ministru sub d. Thiers, este insarcinat cu compunerea ministeriului, sarcina c'amu grea de implinitu in faci'a unei camere atatu de divisa in partite si fractiuni de partite.

Nu e mirare a se vedea esindu din acestu impasu prin o disolvare de buna voia séu o lovitura de statu.

† Diet'a Ungariei.

Budapest'a in 13 Ianuaru 1875. Dupa autentificarea protocolulu din sedinti'a trecuta vine la ordinea dilei in sedinti'a casei reprezentive de astadi numai unu singuru objectu, motivarea proiectulu de resolutiune subternutu de Iranyi. Acest'a si motiveza proiectulu cu o cuventare scurta si se roga sa se puna la ordinea dilei desbaterea asupr'a lui.

Ministriulu financiiloru Ghyczy folosindu-se de dreptulu seu de a dá deslusiri la acestu proiectu de resolutiune afirma, ca este gat'a sa prezenteze camereii, deca voiesce si afla de bine, raporulu cerutu. Asertiunea din proiectulu in cestiune, ca se afla numeroase complexe in tiéra, cari nu sunt de locu séu nu sunt dreptu supuse contributiunei, este in ore care privintia adeverata, totusi schimbarea in ramulu de cultura in complexe sengeratece nu póte veni la intrebare inainte de a se pune in lucrare regularea dârei de pamentu. Se póte ca esistu teritorie cari la introducerea lucrârilor catastrali au remasu afara din cârtile contributiunei de pamentu, acele inse nu sunt atatu de considerabile dupa cum se presupune.

Ce privesce arealulu Ungariei sus-

tienu unii, ca acel'a face 3768 miluri quadrate, dia susceperea la numera-re populului a resultatu 3727 miluri quadrate, cu Transilvani'a, Croati'a si Slavoni'a impreuna 5058 miluri quadrate. In anulu 1874 au tostu supuse contributiunei de pamentu 4988 miluri quadrate asiá incatu in Ungari'a aparu abia 70 miluri neinsarcinate cu contributiune; computandu-se arealulu Ungariei cu 3727 miluri quadrate teritoriulu nesupusu la contributiune apare mai micu, e inse de a se observá, ca aici nu este computatu arealulu fluvieloru, riuriloru si a lacuriloru; de acea oratorulu póte sa sustiena, ca unu complexu de pamenturi mai mare decatu acest'a nu este substrasu dela contributiune. Totu-déun'a s'au luat intr'ajutoriu mapele si alte recuise spre a se eruá adeverulu, defectele mai mici se voru indreptá la mesurările catastrali. Atatu inse e dreptu, ca multe dintre pamenturi, cari suatu introduse in cârtile funduarie cá necunoscute, s'au cultivatu de atunci incóce, séu chiaru pre tempulu cându s'au facutu cârtile funduarie, rectificarea inse aru poté sa urmeze acum numai prin o estimare nóua, cea ce in intielesulu § 25 din legea atinsa de propunetoriu este cu nepotintia.

Parcellele, cari mai nainte erau libere de contributiune dara dupa acea supuse dârei se tienu in evidentia de comune si de directiunile financiali, se facu rapórte si in urm'a astor'a dispusetiunile necesarie. Teritoriulu supusu contributiunei a crescutu din anu in anu. Pamentulu cultivatu in anulu 1869 a fostu : 46,377,000 jugere ; in anulu 1870 : 46,542,000 jug. 1871 : 46,581,000 jug. 1872 : 46,616,000 jugere 1873 : 46,622,000 jug. 1874 : 46,624,000 jug. asiá incatu dela 1869 teritoriulu supusu contributiunei a crescutu cu 300,000 jugere, cari facu 30 miluri quadrate.

Ministeriului nu i se póte face nici o imputare in acest'a privintia o aretare precisa va fi numai atunci cu putintia cându se va esecutá legea despre regularea dârei de pamentu. Atunci se póte eruá cu comunele, cari parcele sunt supuse contributiunei nedrepte si la cari s'au introdusu o schimbare in cultura. Dupa ce demustra oratorulu, ca totu-déun'a s'au facutu dispositiuni pentru a se tiene in evidentia schimbările in cultura complexelor sengeratece declara ca e gat'a sa substerna raportulu cerutu

o paruchia de desagi. In astfelu de imbracaminte se aretá Odysseu fidelulu seu servitoriu Cumeu.

Acest'a tocm'a siede si-si taiá o paruchia de opinci dintro piele de tauru ; cându vediu inse pre strainu lasá lucrulu si-lu conduse in locuintia-i unde-lu ospetá cu carne de purcelu pentru cá porcii grasi trebuia sa-i tramita in cetate pentru petitori. Acusi veni vorb'a despre Odysseu si cersitoriulu inchipuitu se jurá pre Joe, ca in curendu o sa vina eroulu si sa se resbune asupr'a infamilorulu. Dara Cumeu nu-i crediú si observá ca nefericitulu seu domnu e préda pesciloru demultu.

"Nu crede ast'a, iubitu meu", dise Ulysse, 'ti juru pe més'a ast'a ospitala si pe caminulu lui Ulysse, ca inca inainte de a se sfersi lun'a ast'a, elu se va aretá si va pedepsi pe cei blastemati."

A dóu'a di se intórse si Telemachu din caletoria, asemenea in secretu pentru ca-lu pandeau petitorii. Inainte de a merge la muma-sea intrá pre la pastoriulu celu credinciosu, care lu primí cum primesce unu parinte pre fiu-seu ; cu reverintia stetea strformatulu Odysseu inainte fiului propriu, dara Telemachu dise cu amicalitate : „siedi betránule, si pentru mine se va aflá vre-unu locu.“ Cumeu

de deputatulu Iranyi, ci aici se recere mai multu tempu si deocamdata nu se póte aretá altu resultatu mai bunu decatu celu indigitatu mai susu.

Majoritatea dietei se dechiara contr'a propunerei de a se pune proiectulu la ordinea dilei.

Siedinti'a se inchide.

Covesiu, in 23 Dec. 1874.

Dle redactoru ! Nu ve-ti luá in nun e de reu, deca si noi cei dela sate, unde vieti'a nu variéza cá in cetáti, ne incercámu a ve mai scrie in stilulu nostru idilicu despre cele ce se intempla pre aici.

Articululu de lege 38 din 1868 (despre invetiamentulu poporulu) dela inactivarea sea a pusu tier'a intréga intr'o viua miscare. Articululu acest'a deobléga pre tóte cetátile, opidele si satele sa puna invetiamentulu intr'o stare mai corespundetória recerintelor din tempulu nostru, sa se faca cladiri solide pentru scóle, acestea sa se provéda cu tóte recuisele recerute si cu invetiatori destulu de cualificati, o suma de postulate aceste, pre cari putieni le potu implini intr'unu modu satisfactoriu.

Ingrigiatu de viitoriulu nostru amu tienutu si noi in caus'a invetiamentulu intruniri dese, in cari ne amu consultatu, ca cum amu poté sa corespundemu acestoru recerintie, adeca cum amu poté radicá in comun'a nóstra o scóla confesiunale bine organizata. Spre scopulu acest'a amu voitu sa cumperámu dela unu maghiaru de aici nisce case zidite, cari erau corespundetorie in tóta privintia, dara fiindu ca imprumutulu cerutu si apromisu de maritulu Consistoriu arch. nu l'amu potutu capetá din cause (neaternatorie de acel'a) casele susu atinse au remasu necumperate. In urma ne amu subscrisu mai multi membri benevoli sa dámu câte o suma de caramidi, a câroru numeru s'a urcatu pâna la 50,000. Comitétulu bisericescu in contielegere cu celu comunalu a segregatu o parte de pamentu, din care amu facutu unu fenatiu, iarb'a de pre acest'a s'a vendutu pre asceptare si venitul s'a destinat pre sém'a scólei, petrecendu-se la protocolulu veniteloru scólei nóstre.

In comitate inse comunele suntu tare espuse la influinti'a dloru maghiari, cari nu vedu bucurosu atari intrerinderi folositorie româniloru La noi suntu 110 familii române si nu-

inse se grabí sa anuncie Penelopei so-sirea fericita a fiului ei.

Minerv'a acum indemná pre Uysse sa se descopere. Si tatalu atinsu de bátiulu Minervei aparú deodata imbracatu in mantilu-i pretiosu, cu figur'a-i puterósa si frumósa de erou, incatu fiulu uimitu lu tienú de unu dieu.

"Nu, eu nu suntu dieu", respunde Odysseu, „eu suntu tatalu teu, pentru care suferi atát'a din partea unoru ómeni cerbicosi.“

Telemachu inca totu nu putea sa créda, si numai dupa ce ii spuse Ulysse, ca strformarea este actulu dieesei patrónie Minerva, cu lacrimi de bucuria imbratisiá pre tatalu ce lipseste atatu de multu. Acest'a ii povestí in pripa istori'a reintórcerei sele si amendoi se intielesera apoi despre planulu resbunarei. Odysseu avea sa mérga in cetate cá cersitoriu si sa suferé cu rabadare tóte vatemările si batjocurile petitoriloru si Telemachu sa nu arete nici o compatimire pentru tatalu seu, si sa privésca liniscitu cându, lu voru maltratá. Telemachu sa de-parteze in secretu tóte armele din sala lasându spade, lanci si paveze numai pentru sine si pentru taicalu seu. Despre planulu acest'a sa nu afle nimene, nici chiaru Penelope.

Petra-Petrescu.

mai 6 familii magiare si totusi acést'a mâna de ómeni a sciutu intriguá la dregatoriele comitatulu, cá sum'a de susu sa nu se dea scólei.

Acestu resultatu tristu e de a se ascrie nu numai staruintelor continue a maghiariloru de a ne luá cu tempulu limb'a si natiunalitatea, ci si acelei impregiurári, ca români inca n'au perdutu temerea si frie'a dina-intea dloru din comitatu, cari l'au maltratatu inainte de 1848. Mai adauge la acést'a si calamitátile elementarie din ultimii ani, cari ne-au nimicitu si alte intrerinderi facute in acésta afacere.

In 26 Novembre 1874, cu oca-siunea visitatiunei canonice aflându-ne parintele administratoru prof. G. Maieru totu stagnându cu afacerea scólei, chiamá ambele comitete la o siedintia, in comitetulu comunalu se aflau si doi maghiari. Dupa consultári seriose, ca cum si cu ce medilóce sa se zidésca scóla, s'au adusu urmatoriele concludé : 1, intrég'a comuna sa se imparta in diecimi, (impartiendu-se au esitu 11 diecimi), tóta diecimea sa dea câte unu stánginu de pétra pâna in 23 Aprilie 1875 si tóta ifamli'a câte 1 fl. pâna in 15 Iuliu 1875 ; iera benevolii ce s'au inscristu sa dea caramid'a gat'a pâna la 2 Sept. 1875, si ce va mai lipsi sa se arunce asupr'a celoru ce nu s'au deobligatu. Din consideratiune câtra lipsele cele mari ale poporeniloru s'a hotaritu, cá din cele 80 jugere pasiune sa se segregeze 10 si sa se samene cucuruzu in trensele la primavér'a ce vine si venitul sa se adauge la banii scólei. — Cu tóte ca aceste concludé s'au primitu din partea majoritátiei, totusi cei doi domni nu numai n'au subscrisu protocolulu, ci au tamendatu prin influinti'a loru caus'a intr'acolo, ca pâna astadi stámu totu incurcati, ci noi sperámu, ca in curendu ne vomu regulá si in anulu viitoriu vomu gatá cladirea scólei. S'ajute Ddieu ! A. B.

Varietáti.

pic *** In tipografi'a nóstra archidiece-sana se afla articululu de lege XXXIII din 1874, seu novel'a lezei electorale, tiparita separatu si brosiurata. Unu esemplariu costa 18 xp. v. a.

*** Procesulu celu gigantic intre Sacele si Brasiovu pentru paduri, — dupa cum serie Nemere", — s'a decisu la tribunalulu cercuale din Sacele in favórea celoru din urma. Sacelele suntu pline de bucuria.

*** Statiume telegrafica cu servitiu tiernuritu din Poian'a sarata in trei-scaune s'a dechisu pentru publicu in 12 Ianuaru n. din anulu acest'a.

*** „Si in Tord'a se misca români" dice „M. P.“ si spune mai departe, ca in septamán'a viitoria se va tiene acolo o conferintia in clubu, carea se va ocupá cu cestiunea atitudinei româniloru facia cu alegérite viitorie de deputati la dieta.

*** Provocare. Corporatiunea meseriesiloru (pelariloru) din comun'a Porcesti posedé o obligatiune de statu sunatoria despre 500 fl. m. c. care totu-déun'a o grigesce primariulu corporatiunei (ceihului) pre cum si alta avere si obligatiuni.

Suntu 9 ani de cându erá Rosalimu Costeiu primariulu corporatiunei, in a cârui'a pastrare se aflá aceea obligatiune de statu cu lada si tóte documentele corporatiunei, acum de atunci s'a alesu alu treilea primariu alu corporatiunei, si noi meseriasii numai putem veni in positiunea acelei obligatiuni, cáci acel'a o tiene cu puterea, si a radicatu si interese dupa ea. In urm'a unei petitiuni indreptata cátra onoratulu inspectoratu a fostu acel'a provocatu sa predee aceea obligatiune, in sa fára resultatu, de aceia subscrisulu 'si ia libertatea averogá sa bine voiti a face o provocare între varietáti cátra Rosalimu Costeiu cá sa deé aceia obligatiune in posesi-

nea noului primariu Ilie Contor'a, căci numai asiá sperămu ca se va induplecă acel'a a ne predá obligatiunea provocondulu prin vre-unu jurnalul românul.

Sabiiu 4 Ianuarie 1875.

Andrieu Simonu

** In „Albin'a“ cetimu urmatórea convocare :

„La cererea espresa din mai multe pãrti, subsemnatulu presiedinte alu clubului deputatiloru natiunali opositionali dela diet'a Ungariei, considerandu, — ca dupa publicatiunile foiloru oficióse, pe la 20 Ian. n. are sa se incépa in cas'a reprezentativa desbaterea, atatu de importanta, asupr'a bugetului si legiloru celoru nóue de contributiuni, si ca — nu póte fi permis, cá deputatii natiunali fatia de acea desbatere sa remana indiferinti si neorientati; spre scopulu luerei de pusetiune, convóca prin acést'a, pre diu'a de 5/17 Ian. séu celu mai tardiu pre cele dóue urmatórie acele'a, pre toti domnii deputati, membri ai clubului si partidei, la consultatiuni in Budapést'a, otelulu „Hungari'a.“

Antoniu Mocioni.

** Babulu Reuniunii femeiloru române din Brasiovu. In favorulu fondului pentru crescerea orfelineloru române se va tiené in 14/26 Ianuaru 1875 in sal'a redoutei.

Invitãrile, cátra toti doritorii de a participã si cátra toti acei'a, cari suntu dati a se distinge prin oferte marinimóse le face Comitétulu arangiatoriu.

* Cestiunea „Cocosiului rosiiu a devenitu celebra. In „Orientulu latinu“ cetimu in privinti'a acesteia urmatórea notitia :

(„Cocosiulu rosiiu.“) Diarulu ungrescu „Reform'a“ in unulu din nr.ii mai recenti scrie urmatóriele :

„In Brasiovu va aparé o fóia umoristica romãna redigiata in spiritulu partitei deachiste si acum s'a ivitu cestiunea, ca o fóia umoristica din Transilvani'a este obligata a depune cautiune ori nu. In ministeriulu de interne se va decide cestiunea asiá, ca de óre-ce ordinatiunea fostului ministru de justitia Balt. Horvath, care modificase legea de presa a Transilvaniei, in acést'a directiune nu a dispusu nimic'a, — astfelu remãne cá judecatori'a in casu de controversa sa decida cestiunea. Este fórté probabilu ca judecatoriul sasi din Brasiovu, asupr'a cáror'a in lini'a prima este indreptata acést'a fóia, voru silí-o sa depuna cautiune. Seracii editori ai foiei romãne! Ei voru puté atunci sa cugete multu asupr'a acesteia curióse intemplãri cum adeca densii prin bunatatea ministeriului ungrescu voru avé sa fia lip-siti chiaru si de aceea binefacere a Uniunei, la care potu face preten-siune pre bas'a principiului egalei indreptãtiri.“

„Asia dara „Cocosiul rosiiu“ numai dupa nume este rosiiu, iera in fapta e cu pene albe-verdi-rosii.“

„Magyar Polgár“, care inca se ocupa cu „Cocosiul rosiiu“, dupa ce comunica publicului seu, unde apare, de câte ori pre septamãna, cátu costa, cine e redactorul respunsabile, adauge: „Spiritului Densusianu se simte fórté tare in fóia acést'a umoristica.“

Cui sa credemu! In cestiunea acést'a nu mai recomandãmu nimenui sa urmeze dupa aksioma depusa in cuvintele : quid est fides? quod non vides, (cé este credinti'a? ceea ce nu vedi), ci sa vedemu mai nainte penele cocosiului rosiiu si apoi sa credemu ce va fi cu cale despre elu.

* Cetimu in „Gaz. Tr.“ urmatórea notitia :

„Fiic'a nóstra „Albina“, facendu invitarea de prenumeratiune pre an. 1875, se róga „cu totu adinsulu si cu tóta intetirea“, cá publiculu romanu, avendu in vedere, ca dens'a nu mai capeta subventiunea dela famili'a Mocioni, sa grabésca cu prenumeratiuni

cãtu mai multe. Ilustr'a familia Mocioni — dice fiic'a nóstra „Albina“ — care la intemeierea „Albinei“ s'a fostu ingagiatu a-i dá pre trei ani — câte 3000 fl. a avutu generositatea a-i dá aceea si sum'a in decursu de siepte ani; si numai dela 1873 incóce, — dupa ce venitulul incepù a se urcã, subventiunea incetã mereu.“ — Astufeliu ilustr'a familia Mocioni in tempu de 9 ani a sacrificatu pentru „Albin'a“ o suma completa de 25,000 fl. v. a.“

** „Siedietórea“ inca a aparutu si desi e mica se recomanda prin limbagiulu celu usioru fórté bine; numai in unele din poesiele ce aduce e pré multu profontu, care nu-lu póte mistui ori ce stomacu; pre cându aiulu si cepele au locu cu multu mai corespondietoria in carnati si cartabosi de cátu intr'o fóia cá „Siedietórea.“

** Anghina difterica. Ni se scrie din Satu-nou (Sz. Ujfalu, lângã Lechinti'a, in Transilv.) „Aici graséza de dóue luni cu multa furia anghin'a difterica, carea in tempu de 50 zile si-au luatu pâna acum de prada 52 vietii fragede. Autoritãtile politice nu se ingrigescu cá sa ni tramita vre-unu medicu care aru mai poté sa scape pre unulu séu altulu dela acést'a mórté innadusitória. — Cá raru fenomenu iern'a, avuramu in dilele trecute ale lui Dec. 1874, urmatórele observatiuni meteorologice : pre la 6 óre diminétia se audira in atmosfera dóue detunãturi poternice, chiaru cá si vér'a, de si néua avemu destula si frigulu nu lipsesce. — N. P.

** Ledru Rollin renunitulu socialistu au repausatu la Parisu, in 1 Ian. 1875, in urmarea unei bóle de inima. Nascutu la 1808 la Parisu, dupa ce studiã legile luãndu profesiunea de advocatu, prin activitatea sea 'si recastigã reputatiune. La 1841 fu alesu deputatu in camera, unde se alaturã la stãng'a estrema, luptandu pentru democratia, de care nu s'au lapedatu in tóta vietia sea. La 1848 se opuse regentiei orleanistice, contribui la crearea guvernului provisoriu, in care luã insusi portufoiulu ministeriului de interne, esi inse curendu din cabinetu. In Maiu 1849, alesu in adunarea legiuitoria, trebui in lun'a viitória sa scape prin fuga dinaintea urmaritoru judecatoresci, acusatul fiindu de a fi intentatu in contra vietiei lui Nãpoleonu III. Asemene acusatul la 1857 a fi conspiratu cu Mazzini in contra vietiei lui Nãpoleonu, fu condemnatu in contumacia, la deportatiune. In tempurile din urma se intórse din Londonu, unde petrecuse, in patri'a sea, traindu la Parisu fórté retrasu, cáci poterea si influinti'a sea de odinióra disparuse.

** Rutheniloru din nordulu Ungariei, cari pâna acum pareau a fi cei mai multiamiti cu constitutionalismulu magiaru, inca le-a ajunsu ap'a la gura. Intr'o lamentatiune din Muncaciu cetimu urmatóriele : Pre aici pre-totindenea este introdusa limb'a magiara chiaru si la oficiile din acele tieturi, unde afara de oficiali nici unu sufletu de omu nu scie ungresce. Bietulu poporu nu intielege nici ce i se vorbesce, nici ce i se serie, din care cauza negligã terminii de infaciare si perde dreptulu si ajunge victim'a executiunii. Nu numai judanii, ci chiaru si ciganii se afla intr'o positiune mai favorabila decãtu poporul rutheanu, care geme sub entu't'a magiara si este espusu celei mai cumplite desnationalisãri.

** (Din giurulu Agnitei) ni se scrie cu datu 3 Ianuaru a. c., ca cu ocasiunea tergului tienutu acolo, de curendu, s'au adunatu mai multi romãni in carcim'a lui Hager, unde se vinde spirtu si se pune ap'a la indemãna spre a se direge beutur'a dupa placulu óspetiloru. Dupa ce se ametira de puterea spirtului unii locuitori din Altien'a din Bendorfu si Bargisiu s'au incaieratu uritu, inse fiindu impedecati intru acést'a ei d n

resbunare s'au apucatu cu bâtele spre a-si sparge capetele, inse din norocire fura despartiti; altmintrea se potea intemplã o mórté intre densii. —

-- Vineri diminétia in 1 Ianuaru st. n. s'a aflatu dinjosu de Agnit'a lângã drumu unu tieganu din Siardu dormindu somnulu de veci. Se crede ca individulu acést'a a caditu mortu din prea multa beuturã spirituósa.

— Totu atunci s'au escatu intre membrii comitetului orasienescu, cari erau intruniti la o petrecere, o disputa infocata, care la urma a degeneratu in batãi. Unulu dintre membri au primitu o impunsetura de cutitu, care inse nu fu periculósa.

In urma se aude, ca si comitetulu bisericescu din Agnit'a s'aru fi luat la incaierate si au fostu despartiti de cátra sasi.

Frumóse pregatiri pentru sãntele serbatori!

Spiritului Hager din Agnit'a nu numai va darapená sanatarea fisica si spirituale a unei pãrti considerabile dintre romãni din giurulu Agnitei, ci in curendu ii va aduce la sapa de lemn.

** Societatea „Transilvani'a“ din Bucuresci au tienutu prim'a intrunire a adunãrei sele generali, in care s'a prezentatu darea de sãma a comitetului, s'au regulatu apoi a se tiené a dóu'a adunare gen. Dumineca la 15/27 Dec. a. c. localitatea societãtiei de arme (strad'a Batistea Nr. 2). La ordinea dilei : presentarea raportului comisiunii verificãtorie asupr'a socóteloru. Alegerea comitetului de administratiune. Votarea bugetului pentru an. 1875.

** Sinistrele maritime din Novembre 1874. — Sinistrele maritime intemplate in lun'a Novembre 1874, cuprindiendu vase de sub tóte paviliónele, au fostu urmatórele :

Corabii perdute 148, adeca : 46 englese, 20 francese, 12 germane, 10 americane, 10 norvegiane, 7 olandese,

6 italiane, 5 spaniole, 4 danese, 4 rusesci, 4 siamese, 4 austriace, 3 suedese, 2 grecesci, 1 belgiana, 1 peruviana si 1 portugesa. In acestu numeru suntu cuprinse 8 corabii presupuse cá perdute din lipsa de noufãti despre ele.

Vapóre perdute 17, adeca : 11 englese, 1 germanu, 1 americanu, 1 belgianu, 1 spaniolu, 1 francesu si 1 suedesu. In acestu numeru suntu cuprinse 5 vapóre presupuse cá perdute din lipsa de noufãti despre densele.

Burs'a de Vien'a.

Din 4/16 Ianuaru 1875.

Metalicele 5%	70 30
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	75 70
Imprumutulu de statu din 1860	112 30
Actiuni de banca	1002 —
Actiuni de creditu	228 —
London	110 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 —
„ „ „ Temisiorene	77 —
„ „ „ Ardelenesci	76 40
„ „ „ Croato-slavone	80 50
Argintu	104 70
Galbinu	5 24 1/2
Nãpoleonu d'auru (poli)	8 89 1/2

Nr. 150/1874.

Edictu.

Pre basea cererei Mariei Carsiovetiu din Seliste, prez. astadi barbatulu acelei'a Ioanu Vervorea totu din Seliste, prebegitu de tempu mai indelungatu fára de a se sci loculu petrecerei lui, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu si anume pâna la 1 Ianuaru 1876 cu atãtu mai vertosu sa se presenteze inaintea forului matrimoniale subscrisu, cu cátu la din contra in objectulu din cestiune se va urmã dupa prescrierea canonica, si in absenti'a aceli'u. Sabiiu 19/31 Decembre 1874.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresb tractului Sabiului I.

1—3

Nr. Un. 727/1874.

Publicare de licitatiune.

In 23 Februariu st. n. 11 Febr. st. v. 1875 se va esecutã o licitatiune publica verbale spre esarendarea muntiloru de pasiune ce urméza mai la vale, pre tempulu de pasiunatu pre anii urmatori dupa olalta 1875, 1876 si 1877 prin Universitatea natiunei sasesci in Sabiiu piati'a mare Nr. casei 15. dela 9—12 óre inainte de amédi, si adeca :

Nr. cur.	Positiunea muntelui	Numele lui	Pasiuni. Arealulu.		Pretulu strigãrei		
			jugere	sting	fl.	xr.	
1	Talmaciu	Farcasiu	712	—	233	—	
2		Cornu Plesii	360	—	81	—	
3	Orlatu	Stricatu	1750	—	215	—	
4		Oltiavu	1425	—	370	—	
5		Furnic'a	1546	—	110	—	
6		Balu	929	1300	221	—	
7		Balintu-mare	1101	900	112	—	
8		Balintu-micu	650	1000	250	—	
9		Serecinulu-mare	1253	100	305	—	
10		Serecinulu de mijlocu	1413	900	925	—	
11		Serecinulu de lature	1141	700	601	—	
12		Sinn'a	Goz'a de susu	1419	600	766	—
13			Goz'a de josu	1387	800	217	—
14	Hanesiu de susu		1676	1400	88	—	
15	Hanesiu de josu		1686	1400	112	—	
16	Stéz'a de susu		389	1000	60	—	
17	Stéz'a de josu		600	—	130	—	
18	Grópele de susu		794	600	301	—	
19	Grópele de josu		452	890	264	—	

Fia-care doritoriu are sa depuna inainte de licitatiune arvun'a de 10 procente din pretulu de strigare in bani gat'a la mánile comisiunii licitãtorie, care se redã acelor'a, cari nu voru luã arend'a, dupa terminarea licitatiunii, iera celoru ce iau arend'a li se va computã in sum'a arende, déca voru fi depusu cautiunea contractata.

Conditiiunile mai de aprópe de arenda se potu vedé si inainte de terminulu licitatiunii in cancelari'a Universitãtiei natiunei sasesci in tempulu óreloru indatinate de cancelaria.

Sabiiu in 2 Ianuaru 1875.

2--3

Dela Universitatea natiunei sasesci.